

Spis treści

Przedmowa	XI
0.1. Definicja eksploracji zasobów sieciowych	XI
0.2. Cykl książek o eksploracji danych	XI
0.3. Jak zbudowana jest ta książka?	XII
0.4. Dlaczego ta książka jest potrzebna?	XII
0.5. Podejście typu „biała skrzynka” – zrozumienie podstawowych struktur algorytmów i modeli	XIII
0.5.1. Omówienie działania algorytmów	XIII
0.5.2. Zastosowanie algorytmów do dużego zbioru danych	XIII
0.5.3. Ćwiczenia do rozdziałów – upewnij się, że rozumiesz	XIII
0.5.4. Ćwiczenia praktyczne – nauka eksploracji danych przez wykonywanie eksploracji danych	XIV
0.6. Eksploracja danych jako proces	XIV
0.7. Oprogramowanie	XIV
0.8. Strona internetowa: www.dataminingconsultant.com	XV
0.9. <i>Eksploracja zasobów internetowych</i> jako podręcznik	XV
0.10. Podziękowania	XVI
I Analiza struktury sieci WWW	1
1. Wyszukiwanie informacji tekstowych i wyszukiwanie w Internecie	3
1.1. Wyzwania sieci	3
1.1.1. Wyszukiwarki internetowe	4
1.1.2. Katalogi stron WWW	5
1.1.3. Semantic Web	5
1.2. Ściąganie stron internetowych	6
1.2.1. Podstawy WWW	6
1.2.2. Roboty internetowe	8
1.3. Indeksowanie i wyszukiwanie według słów kluczowych	13
1.3.1. Reprezentacja dokumentów	16
1.3.2. Rozważania na temat implementacji	21
1.3.3. Ranking ważności	22
1.3.4. Zaawansowane wyszukiwanie tekstów	31
1.3.5. Używanie struktury HTML do wyszukiwania słów kluczowych	32
1.4. Ocena jakości wyszukiwania	35

1.5.	Wyszukiwanie według podobieństwa	39
1.5.1.	Miara (odległość) kosinusowa	39
1.5.2.	Współczynnik Jaccarda	42
1.5.3.	Podobieństwo dokumentów	45
1.6.	Literatura	47
1.7.	Ćwiczenia	47
2.	Ranking oparty na strukturze połączeń	51
2.1.	Wprowadzenie	51
2.2.	Analiza sieci społecznych	52
2.3.	Algorytm PageRank	54
2.4.	Autorytety i koncentratory	57
2.5.	Wyszukiwanie oparte na podobieństwie strukturalnym	60
2.6.	Zaawansowane techniki tworzenia rankingów stron	60
2.7.	Literatura	62
2.8.	Ćwiczenia	62
II	Analiza zawartości sieci WWW	65
3.	Grupowanie	67
3.1.	Wprowadzenie	67
3.1.1.	Aglomeracyjne grupowanie hierarchiczne	69
3.2.	Algorytm k -średnich	75
3.3.	Grupowanie oparte na prawdopodobieństwie	79
3.3.1.	Problem skończonej mieszaniny	81
3.3.2.	Problem klasyfikacji	82
3.3.3.	Problem grupowania	85
3.4.	Techniki wspólnego filtrowania (systemy rekomendacyjne)	91
3.5.	Literatura	92
3.6.	Ćwiczenia	93
4.	Ocena grupowania	96
4.1.	Podejścia do oceny grupowania	96
4.2.	Funkcje kryterialne oparte na podobieństwie	97
4.3.	Probabilistyczne funkcje kryterialne	101
4.4.	Model oparty na zasadzie minimalnej długości opisu i ocena cech	105
4.4.1.	Zasada minimalnej długości opisu	107
4.4.2.	Ocena modelu opartego na zasadzie minimalnej długości opisu	108
4.4.3.	Wybór cech	111
4.5.	Ocena za pomocą odwzorowania klas do grup	112
4.6.	Dokładność, kompletność i miara F	114
4.7.	Entropia	117
4.8.	Literatura	119
4.9.	Ćwiczenia	119
5.	Klasyfikacja	122
5.1.	Ogólne otoczenie i techniki oceny	122
5.2.	Algorytm najbliższego sąsiada	125
5.3.	Wybór cech	128

5.4. Naiwny algorytm Bayesa	132
5.5. Podejścia numeryczne	139
5.6. Relacyjne uczenie się – <i>relational learning</i>	141
5.7. Literatura	146
5.8. Ćwiczenia	146

III Analiza użytkowania sieci WWW 149

6. Wprowadzenie do analizy użytkowania sieci WWW	151
6.1. Definicja analizy użytkowania sieci WWW	151
6.2. Metodologia <i>Cross-Industry Standard Process for Data Mining</i>	152
6.3. Analiza kliknięć	154
6.4. Pliki log serwera	155
6.4.1. Pole adresu IP hosta	156
6.4.2. Pole Data/Czas	157
6.4.3. Pole żądania HTTP	157
6.4.4. Pole kodu odpowiedzi HTTP	157
6.4.5. Pole wielkości transferu (bajty)	158
6.5. Format CLF	158
6.5.1. Pole nazwy użytkownika	159
6.5.2. Pole authuser	159
6.6. Format ECLF	159
6.6.1. Pole adresu strony odsyłającej	159
6.6.2. Pole przeglądarki klienta	159
6.6.3. Przykład rekordu pliku log	160
6.7. Format Microsoft IIS	161
6.8. Dodatkowe informacje	162
6.9. Literatura	162
6.10. Ćwiczenia	162
7. Wstępne przetwarzanie danych do analizy użytkowania sieci WWW	164
7.1. Konieczność wstępnego przetwarzania danych	164
7.2. Czyszczenie i filtrowanie danych	165
7.2.1. Badanie rozszerzeń stron i filtrowanie	168
7.3. Usuwanie z pliku log wpisów robotów internetowych	170
7.4. Identyfikacja użytkownika	172
7.5. Identyfikacja sesji	175
7.6. Uzupełnianie ścieżek	177
7.7. Katalogi i przypisanie kategorii	178
7.8. Dalsze kroki wstępnego przetwarzania danych	181
7.9. Literatura	181
7.10. Ćwiczenia	182
8. Eksploracyjna analiza użytkowania sieci WWW	184
8.1. Wprowadzenie	184
8.2. Liczba żądań w sesji	184
8.3. Długość sesji	186
8.3.1. Procedura obliczania długości sesji	186
8.4. Zależność między długością sesji a liczbą żądań użytkownika	188

8.5. Średni czas na stronę	190
8.6. Czas dla pojedynczych stron	192
8.7. Literatura	195
8.8. Ćwiczenia	195
9. Modelowanie użytkowania sieci WWW: grupowanie, reguły asocjacyjne i klasyfikacja	198
9.1. Wprowadzenie	198
9.2. Metodologia modelowania	199
9.3. Definicja grupowania	200
9.4. Algorytm grupowania BIRCH	201
9.5. Analiza podobieństw i algorytm Apriori	205
9.6. Dyskretyzacja zmiennych numerycznych	206
9.7. Zastosowanie algorytmu Apriori do danych pliku log serwera CCSU	208
9.8. Drzewa klasyfikacyjne i regresyjne	211
9.9. Algorytm C4.5	215
9.10. Literatura	218
9.11. Ćwiczenia	218
Indeks	221